

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum 7 april 2014
Referentie BR2148

Betreft: Consultatiereactie NVB wijzigingsbesluit Wft 2015

Geachte heer/mevrouw,

Via deze weg maakt de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatieversie van voor het wijzigingsbesluit Wft 2015. Wij reageren niet op alle onderwerpen uit de consultatie, maar op een selectie. Mocht u nog vragen hebben bij onze reactie, kunt u natuurlijk altijd contact met ons opnemen.

3. Uitzondering op het provisieverbod voor het adviseren van consumenten met betalingsachterstanden inzake een hypothecair krediet (art. 86 c en h BGFO)

- De aanpassing van de regelgeving waardoor een uitzondering kan worden gemaakt ten aanzien van advieskosten bij betalingsachterstanden en voorzienbare betalingsachterstanden wordt positief ontvangen door de sector. Consumenten met een (voorzienbare) betalingsachterstand moeten worden ontzien van extra kosten voor noodzakelijke advisering. Bestaande klanten moeten geen drempel ervaren, in de vorm van advieskosten, bij het aangaan van een onderhoudsgesprek. De banken zouden wel graag een aantal aandachtspunten willen formuleren:
 - Het is van belang dat bij de implementatie van deze uitzondering geen grijs gebied ontstaat in de regelgeving van het provisieverbod. Helderheid is gewenst over de definities en daarmee over de reikwijdte van de regeling. Dit geldt in het bijzonder voor de reikwijdte van voorzienbare betalingsachterstanden.
 - Het is evident dat de regeling niet moet leiden tot misbruiksituaties. Tegelijkertijd kan er natuurlijk in sommige gevallen aanleiding zijn om bij veranderende financiële omstandigheden in een vroeg stadium een adviesgesprek aan te gaan dat gezien de doelstelling van dat gesprek onder de reikwijdte van de uitzondering zou kunnen vallen.
 - Ten aanzien van de reikwijdte leeft tevens de vraag waarom de uitzondering beperkt wordt tot klanten met een (voorzienbare) achterstand in de betaling van de *hypotheektermijnen*. De oplossing voor die klant hoeft - blijkens de formulering van lid 3 van artikel 86h - niet per se te worden gezocht in het hypotheekproduct, maar kan bijvoorbeeld ook gevonden worden in de afkoop van een bankspaarproduct. Wij zien dan ook niet in waarom ook klanten met een (voorzienbare) achterstand in betaling van bijvoorbeeld een verzekering (of een ander product als bedoeld in artikel 86c lid 1) niet voor een dergelijke uitzondering in aanmerking zouden komen. Een (voorzienbare) achterstand bij die andere producten kan immers gevolgen hebben op de betaling van hypotheektermijnen, maar – indien de klant huurt – ook van invloed zijn

op de betaling van huurtermijnen. Hoewel dit niet met zoveel woorden uit de toelichting blijkt, nemen we aan dat de achtergrond van de voorgestelde teksten is dat zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat klanten op straat komen te staan. Wij zien dan geen rechtvaardigingsgrond om klanten met “een eigen huis” anders te behandelen dan mensen die geen eigen huis hebben. Ook voor deze groep dienen de adviesdrempels zo laag mogelijk te zijn, zodat de financiële positie van die klanten tijdig in kaart kan worden gebracht en zo mogelijk verbeterd. Graag een bevestiging hiervan.

- De voorgestelde wijziging van artikel 86 c lijkt niet zonder meer een recht op provisiebetaling te kunnen opleveren. Een intermediair die een klant met dreigende betalingsachterstanden heeft geadviseerd, kan niet zondermeer provisie verlangen van een aanbieder, zonder dat zij daarover vooraf afspraken over hebben gemaakt. De aanbieder zal immers willen toetsen of zij wil belonen voor het gegeven advies en hoeveel zij wil belonen.
- De provisie mag geen afbreuk doet aan de kwaliteit van de dienstverlening en de verplichting van de bemiddelaar of adviseur om zich in te zetten voor de belangen van de consument; De NVB zou willen bepleiten de reeds voor 2013 bestaande “passende provisie”-norm te hanteren. Deze norm is bekend bij de markt, is reeds ingevuld door de toezichthouder en is ingebed in procedure en processen uit die tijd. Mogelijk roepen deze nieuwe criteria weer nieuwe vragen op zoals de vraag in hoeverre provisie in het belang van de klant passend moet zijn of dat er te allen tijde een vast tarief in rekening zou worden gebracht.

6b. verduidelijking indicatoren ongebruikelijke transacties

De NVB constateert dat er een aantal wijzigingen is aangebracht op de indicatoren voor banken.

1. formulering van de objectieve indicator: "Een transactie van of ten behoeve van een (rechts)persoon die woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft in een op grond van artikel 9 van de wet aangewezen staat."
- Toegevoegd aan deze indicator is de verwijzing naar artikel 9. In de memorie van Toelichting bij artikel 9 van de Wwft wordt rechtstreeks verwezen naar “transacties gerelateerd aan staten die volharden in hun weigering de internationaal vastgestelde FATF-aanbevelingen te implementeren. Thans zijn door FATF in dit verband twee staten aangewezen: Iran en Noord-Korea.” Dit zou betekenen dat banken de verplichting krijgen alle transacties, ongeacht of deze ongebruikelijk zijn of niet, van of ten behoeve van (rechts)personen in Iran en Noord-Korea aan de FIU te melden. Wij gaan er van uit dat dit niet de bedoeling kan zijn en een onbedoeld neveneffect is van de verwijzing naar artikel 9. Zeker omdat in de Nota van Toelichting bij het Uitvoeringsbesluit staat dat de formulering op onderdelen is aangepast zonder daarmee materieel wijzigen te willen aanbrengen.
 - De NVB stelt daarom dan ook voor de huidige indicatortekst te handhaven: Transacties met (rechts)personen die zijn gevestigd in landen of gebieden, die door de Minister van Financiën en de Minister van Veiligheid en Justitie zijn aangewezen als onaanvaardbaar risico voor witwassen of terrorismefinanciering”.
 - Uiteraard zullen banken met het oog op artikel 9 lid 3 a Wwft een verscherpte controle op transacties met de aldus aangewezen landen voeren en indien deze door de bank als ongebruikelijk beoordeeld worden, melden op basis van de subjectieve indicator. Dit levert in onze ogen voor het FIU meer nuttige informatie op dan de nu voorgestelde objectieve indicator.

2. Formulering van de geldtransfer indicator

- Ten aanzien van de geldtransfer indicator is duidelijk toegelicht dat betaalinstrumenten als PIN, automatisch incasso en Ideal hier niet onder vallen. De NVB is positief over het feit dat in de definitie van geldtransfer aangesloten is bij de definitie uit de Richtlijn Betaaldiensten. Hier wordt voorkomen dat bancaire transacties via betaalrekeningen onbedoeld onder deze indicatoren zouden vallen.
3. Nieuwe indicator : Een contante storting voor een bedrag van 15.000 euro of meer t.g.v. een creditcard of een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card).
- De NVB is van mening dat het niet duidelijk is wie verplicht is de transactie te melden aan de FIU : de bank of de creditcardmaatschappij. Daarnaast is niet duidelijk waarom gekozen is voor een objectieve indicator i.p.v. dit onder de bestaande subjectieve indicator ‘aanleiding om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme” te laten vallen.
 - Dit omdat dezelfde contante transactie die eerst op een betaalrekening wordt gestort en vervolgens giraal wordt doorgeboekt t.g.v. een creditcard of pre-paid card ook niet onder een objectieve indicator valt.
4. Het gebruik van een creditcard of een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card) i.v.m. een transactie voor een bedrag van 15.000 euro of meer bij een aangesloten bedrijf.
- Ook hier geldt dat onduidelijk is bij wie de verplichting tot melden ligt. De bank van de issuer of die van de acquirer van de creditmaatschappij of de creditmaatschappij zelf.